

Arbetsbeskrivning "Byggeboaffären"

Artiklarna om hemlighetsmakeriet inom det kommunala bostadsbolaget Byggebo i Oskarshamn slog ner som en bomb. Den "heliga kon" visade plötsligt sitt rätta ansikte. Den tålde inte insyn.

Artiklarna om chefernas löner, stora pensionsavsättningar och tillgång till fritt valda bilar för fri användning samt bensinkort som användes både till tjänstekörning och privat körning ledde till en revision som avslöjade fusk. Vd:n blev avskedad med omedelbar verkan och polisanmäld. Styrelseordföranden hoppade av sitt uppdrag. Den nya vd:n och den nya styrelseordföranden lovade att sopa rent i boet. Den vidlyftiga sponsringen och marknadsföringen drogs in, och idag är marknadschefen uppsagd på grund av arbetsbrist.

1. Vilka deltog i arbetet?

Lotta Lindqvist

2. Var publicerades jobbet?

I huvudsak i Nyheterna, men vissa av artiklarna även i Östran.

3. När publicerades/sändes bidraget?

10 januari-16 juni 2009.

4. Hur fick du/ni ursprungsidén till projektet?

Det kommunala bostadsbolaget Byggebo i Oskarshamn var och är ett bolag med stora ekonomiska problem. Jag visste att det fått stora kapitaltillskott från kommunen under tidigare år. Samtidigt höll bolaget på med alla möjliga märkliga marknadsföringsprojekt, som att busa normmän hit för att titta på staden och på Byggebos lägenheter. Jag bestämde mig under våren 2008 att börja granska hur bolaget använde sina pengar. (Jag hade med mig bra verktyg från kursen Fram med fakta på fojo) Byggebo försökte förhindra insyn och jag fick överklaga till Kammarrätten två gånger innan jag våren 2009 till slut fick ut allt material om bolagets sponsring och marknadsföring. Som ett led i granskningen begärde jag ut uppgifter om löner och förmåner för de fyra cheferna (bland dem vd:n) i bolagets ledningsgrupp. Jag fick inte ut uppgifterna och publicerade i januari 2009 en artikel om att bostadsbolaget vägrade berätta om chefernas löner och förmåner.

5. Vilka arbetsmetoder tillämpade du/ni?

Jag jobbade metodiskt med att ta del av bolagets redovisning, genom att sätta mig in i deras redovisningssystem och sedan begära ut faktur, kvitton etc. När det gällde chefslönerna fick jag ju inte ut dessa, och tog då reda på senast taxerade inkomster via Skatteverket. Eftersom jag fick veta att de hade bilförmån kontrollerade jag via Vägtrafikregistret vilka bilar som fanns registrerade på Byggebo och kunde då se att vissa bilar var av exklusivare sort. I kartläggningen av cheferna använde jag också Infotorg för att ta reda på bisysslor i form av egna bolag, samt omfattningen av vd:ns privata fastighetsbolag. I övrigt jobbade jag mycket med att ringa runt till

personer som kunde ge information, samt med att ta del av styrelseprotokoll och andra allmänna handlingar.

6. Vilka typer av källor använde du/ni?

Till en början var källan allmänna handlingar i form av bolagets egen redovisning. Under tidens gång var det personer som engagerade sig och lämnade upplysningar. Uppgifter hämtades också genom styrelseprotokoll, från myndigheter mm.

7. Stötte du/ni på några problem? Vilka?

Det stora problemet var att bolaget försökte förhindra insyn genom att inte ge mig de handlingar och uppgifter jag ville ha. Det blev tre överklagande till Kammarrätten. En sak som egentligen inte var ett problem men som ändå skulle hanteras var att det blev ett "politiskt spel" där alla ville dra växlar på det jag skrev. Det som var jobbigt att hantera var att inblandade vid ett par tillfällen uttalade sig på gränsen till hotfullt, samt att vissa berörda använde "fult spel" som att försöka lämna den information jag begärt och blivit nekad till andra som någon slags "hämnad", och att såväl vissa tjänstemän som styrelseledamöter i Byggebo gång på gång försökte "köra över" mig med maktspråk.

8. Hur lång tid tog projektet?

Det handlar egentligen om ett pågående arbete av "håltimmeskaraktär". Jag har kunnat avslöja nya uppgifter om bolaget och dess chefer i år. Bland annat att den revisor som var anlitad av Byggebo även var revisor i tidigare vd:ns privata fastighetsbolag.

9. Har projektet fått några konkreta följder?

Det blev en massiv politisk diskussion, och politikerna följde i mitt spår och begärde att få veta vad cheferna hade för löner och förmåner. Men det de fick till slut var en friserad version på ett A4-papper där bara vissa saker fanns med. Jag var först med att få ut anställningsavtalen och lönespecifikationerna som sedan ledde till en revision med anledning av att så många chefer hade bensinkort som de fick använda fritt. Revisionen ledde i sin tur till att dåvarande vd:n Mats Adelgren fick sparken med omedelbar verkan för fiffel med bensinkort och blev polisanmäld. (Polisutredningen pågår fortfarande) Styrelseordföranden valde i samma veva att avgå.

Den nya vd:n och styrelseordföranden tog på allvar tag i bolagets ekonomi, drog in sponsring och en stor del av marknadsföringen (marknadschefen är idag uppsagt på grund av arbetsbrist), införde nya rutiner för attester och körjournaler och idag jobbar en särskild arbetsgrupp inom kommunen med hur Byggebos framtid ska se ut. Det togs också beslut om öppenhet.

10. Vilka reaktioner har ni fått från myndigheter och kollegor?

Som framgår ovan har det varit reaktioner av alla de slag.

Jag fick faktiskt ett riktigt tack från den nya styrelseordföranden.

11. Har projektet anmälts till PO, Granskningsnämnden eller annan instans?
Nej.